

har man den Praksis andre Steder, hvor man har lignende Valgbestemmelser, at man gaar til et nyt Valg ottende Dagen efter. Det forekommer mig, at det er et af de Spørgsmaal, som absolut maa paa-trænge sig, og som man maa se i Belysning af de øvrige, naar vi komme til en Revision af Valgloven. Vi have jævnlig haft Eksempler paa, hvor der er flere end to Kandidater, at den sejrende Kandidat er valgt med et Mindretal af de afgivne Stemmer. Det vilde efter min Mening være heldigt at faa vedtaget en Bestemmelse om, at et nyt Valg skal finde Sted mellem de to Kandidater, som have de fleste Stemmer, thi saa vilde den valgte Kandidat være et sandt og godt Udtryk for Kredens Anskuelse. Jeg skal nævne dette, fordi maaske et eventuelt Udvalg kunde finde Foranledning til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse. Endvidere kan jeg slutte mig til det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds i Spørgsmaalet om Smaaøerne. Man maa uden Vanskelighed for selve Lovforslaget kunne faa gennemført en Bestemmelse om, at Beboerne stemme paa deres Hjemsted. Det vilde være en stor Fordel for dem, og jeg tror ikke, at man fra nogen Side kan have noget at indvende derimod. Dette er altsaa min Opfattelse af det foreliggende Forslag, som jeg vil støtte saa godt, det staar i min Magt. Jeg har det Haab, at det maa blive ophøjet til Lov i denne Samling, men jeg kan ikke se, at der kan være noget som helst til Hinder for at gøre det saa godt som muligt. Det maa i ethvert Tilfælde være ikke alene Folketingets Ret, men ogsaa dets Pligt at stemme for, at denne hemmelige Afstemning virkelig bliver gennemført saaledes, at der er Sikkerhed til alle Sider.

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*):

Det har ikke undret mig, at der fra forskellige Talere, der have haft Ordet, er fremkommet Kritik af de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget angaaende Fremgangsmaaden ved Stemmeafgivningen. Det kan saa meget mindre undre mig, som den Afgørelse af Spørgsmaalet, der blev truffen i Landstinget, ogsaa der oppe var Genstand for megen Tvivl, inden man gik den Vej, man til Slutning enedes om at gaa, men jeg tror, vi alle maa være enige om, at der er saa mange Maader at afgøre dette Spørgsmaal paa, at det sikkert ikke er muligt at komme til et Resultat, der vil tilfredsstille alle Parter. Det er ogsaa blevet fremhævet fra andre Sider, og jeg

nævnte det ogsaa, da jeg før havde Ordet, at man maa passe paa, at den Ordning man kommer til, ikke medfører saa store Besværligheder for Vælgerne, at vi falde fra Scylla i Karybdis. Man har fra de fleste Taleres Side holdt stærkt paa, at der skulde indføres Bestemmelser om det lukkede Rum, som Folketinget tidligere har holdt paa. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) omtalte en Institution, om jeg maa sige saa, af den Art i Form af et Skærmbærdt i Stedet for et lukket Rum. Jeg skal med Hensyn dertil sige, at det, der har voldt Vanskelighed oppe i Landstinget, bl. a. har været den Omstændighed, at det ved Afstemningen rundt omkring i Landet, baade i de store og de smaa Kommuner, vil være vanskeligt at faa en hensigtsmæssig Indretning af saadanne lukkede Rum. Tanken om et Skærmbærdt kunde være ret tiltalende, og det er muligt, at man kunde gaa den Vej, men Grunden til, at man i Landstinget har været betænkelig ved at bibeholde Folketingets tidligere Tanke om lukkede Rum, er, at det sikkert ikke kan undgaaes i de store Kommuner, at der derved bevirkes en meget stor Forsinkelse af Valghandlingen, saa at det utvivlsomt kan ske, at Valghandlingen ikke kan slutes i Løbet af en Dag. Naar man tænker paa de store Kredse her i Kjøbenhavn, tror jeg, det ligger nær at antage, at en Valghandling, der for hver enkelt Vælgers Vedkommende dog vil tage nogen Tid, idet han skal passere det lukkede Rum, vil medføre store Forsinkelser, selv om Indretningen forefindes i et ret stort Antal. Det har været Hovedsynspunktet, hvorfor man har opgivet Tanken derom.

Det andet Punkt, man særlig har dvælet ved, var Stemmesedlens Indretning. Jeg indrømmer, at den Kritik, der fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), kunde være træffende paa forskellige Punkter. Der kunde siges mange morsomme Ting i den Retning. Men vi maa se paa Sagen, som den i Virkeligheden er. Vi maa gøre os det klart, at en eller anden Vej maa vi gaa, hvis vi ikke ville gaa til Afstemning ved lukkede Rum uden Brug af Stemmesedler med Stemmemaskiner. Det er naturligvis ogsaa en Vej, men vi ere maaske dog enige om, at den foreløbig ikke er den rigtige. Vil man have Afstemning ved Stemmesedler, er der, saa vidt jeg kan se, kun tre Veje at gaa: At udlevere i Forvejen inden Valgdagen Stemmesedler til Vælgerne, at udlevere